

Valtiovarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto

Viite lausuntopyyntö 22.11.2012

PARKANON KAUPUNGIN LAUSUNTO KUNTARAKENNELAKILUONNOKSESTA

1. Selvitysvelvollisuudesta, selvitysperusteista (ml.poikkeusperusteista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä

Parkanon kaupunki on ollut aloitteellinen ja osallistunut aktiivisesti kolmeen eri kuntaliitosselvitykseen PARAS -hankkeen aikana, mutta ne eivät ole johtaneet kuntajaon muutokseen: Parkano-Kihniö kuntaliitosselvitys tehtiin vuonna 2006, Parkano-Ikaalinen kuntaliitosselvitys 2007 ja Parkano-Jämijärvi-Kankaanpään monikuntaliitosselvitys vuosina 2010-2012. Parkanon kaupunki suhtautuu jatkossakin myönteisesti selvityksiin, jos niiden tavoitteena on alueen elinvoiman parantaminen sekä palveluiden säilyttäminen Parkanossa. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen perusteista ja valtakunnallisesta etenemisestä tulee kuitenkin olla selkeä tieto, ennen kuin selvitystyöhön kannattaa alueella ryhtyä.

2. Esityksen sisältämistä määräajoista ja menettelyistä

Parkanon kaupunki ei näe mahdolliseksi uudistuksen toteuttamista esitettyssä määräajassa. Realistinen lain voimaantuloaika/selvitystyön käynnistämisaika on vuoden 2014 aikana ja tavoiteaika uudelle rakenteelle aikaisintaan 1.1.2017.

3. Valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta

Nykyinen järjestelmä on toimiva ja kunnioittaa kuntien itsemääräämisoikeutta. Valtioneuvoston päätöksellä tehtäviä ns. pakkoliitoksia ei tule jatkossakaan tehdä.

4. Yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä

Kuntajaon muutos aiheuttaa kertaluonteisia suuria kustannuksia, esim. tietojärjestelmien yhteensovittamisesta aiheutuvat kustannukset, henkilöstön koulutukseen ja viiden vuoden irtisanomissuojaan liittyvät menot sekä palkkaustasojen yhteensovittamisen kustannukset. Yhdistymisavustuksilla tulisi korvata kasvaneet, kertaluonteiset kustannukset. Toisaalta yhdistymisavustuksilla ei saisi johdattaa tilanteeseen, jossa kuntaliitoksen keskeisenä päämääränä ja perusteena käytetään yhdistymisavustusta.

5. Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti

Parkanon kaupungin näkemyksen mukaan esitetyt linjaukset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteesta eivät ole kaikilta osiltaan toteuttamiskelpoisia, eikä niissä huomioida paikallisia olosuhteita riittävästi eikä lähipalveluiden säilymisen tärkeyttä. Sosiaali- ja terveydenhuolto ei ole kunnassa irrallinen hallinnonala vaan sen yhteys muihin hallintokuntiin, kuten sivistykseen ja tekniseen toimeen tulee säilyttää. Kokonaisuudessaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen linjaukset painottuvat liiaksi terveydenhuoltoon eikä sosiaalihuollon linjaukset saa riittävästi huomioita. Esitetyt asukasluokurajat ovat keinotekoisia eikä niiden perustaksi ole esitetty riittäviä taloudellisia/toiminnallisia perusteita.

6. Lopuksi

Parkanon kaupunki haluaa todeta keskeisistä lainsäädäntöhankeista (kuntalain kokonaisuudistus, valtionosuusjärjestelmän uudistus, kuntien tehtävien arviointi) seuraavaa:

Kuntalain uudistamisen johtoajatuksena tulee olla pyrkimys lisätä kuntien päätös- ja toimivaltaa, jotta erilaiset toimintatavat ja –kulttuurit ovat mahdollisia. Palveluiden järjestämisessä valtion normiohjausta tulee välttää. Paikallista päätäntävaltaa ei missään tapauksessa tule kaventaa.

Yhteiskunnalliset tarpeet ovat aina resursseja suuremmat. Olennainen kysymys on kustannusten jako tehtävien hoidossa. Tämän vuoksi kunnille ei tule enää määritellä uusia tehtäviä, ellei samalla poisteta jo olemassa olevia. Rahoitus tulee muodostua realististen kustannusten pohjalta ja lisätehtävät/ palveluiden uudet laadulliset vaatimukset tulee korvata kunnille valtiosuutena täysimääräisenä. Valtionosuusuudistuksessa verotulotasaus tulee säilyttää alueiden tasapuolisen kehittämisen turvaamiseksi. Kiinteistövero tulee palauttaa verotulotasauksen piiriin ja yhteisöveron tuotosta huomattavasti suurempi osuus ohjata kuntien hyödyksi. Kuntien tehtäviä arvioitaessa palveluiden rahoittamisessa tulee huomioida myös yksilön vastuu. Jatkossakin on olemassa tehtäviä, joiden vastuu täysimääräisesti kuuluu valtiolle.

PARKANON KAUPUNKI

Reijo Ojennus
valtuuston puheenjohtaja

Jarkko Malmberg
kaupunginjohtaja

Kari Kärkkäinen
kaupunginhallituksen
puheenjohtaja

Kaupunginhallitus	§ 48	11.02.2013
Kaupunginhallitus	§ 60	18.02.2013
Kaupunginvaltuusto	§ 22	04.03.2013

LAUSUNTO KUNTARAKENNELAKILUONNOKSESTA

758/00/004/0040/2012

KHALL 11.02.2013 § 48

Pääministeri Kataisen hallituksen hallitusohjelmassa on koko maan laajuisen kuntauudistuksen toteuttaminen, jonka tavoitteena on vahvoihin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne.

Syksyllä 2011 käynnistettiin koko maan kattava selvitys kullekin alueelle tarkoituksenmukaisesta kunta- ja palvelurakenteesta. Selvitys valmistui helmikuussa 2012.

Helmikuussa 2012 valtiovarainministeriö asetti kuntarakennelakia valmistelevan työryhmän, jonka tehtävänä oli seurata ja arvioida kunta- ja palvelurakenneselvityksestä saatavaa palautetta. Sen pohjalta työryhmän tuli laatia tarkennettu esitys uudistuksen kriteereistä ja toteuttamistavoista. Lisäksi työryhmän tuli valmistella luonnos hallituksen esityksestä kuntauudistusta ohjaavaksi rakennelaiksi.

Hallitus linjasi kuntauudistuksen etenemistä iltakoulussaan 5.6.2012 ja antoi siitä seuraavana päivänä tiedonannon eduskunnalle. Rakennelakia valmisteleva työryhmä sai hallitukselta tehtäväksi valmistella tarkempia uudistuksen kriteerejä hallituksen linjauksissa määriteltyjen tarkastelunäkökulmien perusteella. Nämä kriteerit vahvistettiin hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmässä 27.6.2012.

Kuntarakennelakiluonnos on valmisteltu hallituksen linjausten pohjalta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nykyistä kuntajakolakia ja samalla lain nimike muutettaisiin sen sisältöä paremmin kuvaavaksi kuntarakennelaiksi. Lakiin lisättäisiin säännökset kuntien selvitysvelvollisuudesta, selvityisperusteista ja niistä poikkeamisesta sekä muutettaisiin kuntien yhdistymisen taloudellista tukea koskevia säännöksiä. Lisäksi ehdotetaan kielilain muuttamista eräiltä osin.

Valtiovarainministeriö pyytää mm. kunnilta lausuntoa kuntarakennelakiluonnoksesta sekä erityisesti lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- selvitysvelvollisuudesta, selvityisperusteista (ml. poikkeusperusteista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä
- esityksen sisältämistä määräajoista ja menettelyistä
- valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta
- yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä
- sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti.

Oheisaineistona

- kuntarakennelaki-luonnos perusteluineen
- kuntauudistuksen etenemisen aikataulu
- muistio muista kuntauudistuksen hankkeista

Valmistelija: kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg

Kaupunginhallitus	§ 48	11.02.2013
Kaupunginhallitus	§ 60	18.02.2013
Kaupunginvaltuusto	§ 22	04.03.2013

Kaup.johtajan ehdotus: Kaupunginhallitus käy yleiskeskustelun annettavasta lausunnosta.

Päätös: Kaupunginhallitus kävi yleiskeskustelun asiasta.

KHALL 18.02.2013 § 60

Oheisaineistona lausuntoehdotus

Kaup.johtajan ehdotus: Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan lausunnon kuntarakennelakiluonnoksesta.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

KVALT § 22

Oheisaineistona

- kuntarakennelakiluonnos perusteluineen
- kuntauudistuksen etenemisen aikataulu
- muistio muista kuntauudistuksen hankkeista

Liitteenä

nro 1 / Lausuntoehdotus

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta sekä säädetyllä tavalla edeltäpäin ilmoitettuna aikana maaliskuun 6. päivänä 2013 kaupunginvi-rastossa yleisesti nähtävänä olleesta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oike-aksi todistaa:

Parkanossa 6. päivänä maaliskuuta 2013

Virallisesti:

Sirpa Teuho
Sirpa Teuho
pöytäkirjanpitäjä

